

Het zint de Sint niet

De wereld verandert voortdurend. Waarom Sint dan niet? Sinterklaas wil een nieuwe coupe, maar toch herkenbaar blijven. Een leuke uitdaging waarmee je ook het gesprek aan kunt gaan over traditie en vernieuwing.

Opdracht: Maak een collage van het hoofd van Sinterklaas met een nieuwe mijter, snor en baard.

Doelen

- ◆ De les sluit aan bij **kerndoel 38**: leerlingen leren over geestelijke stromingen: verhalen over belangrijke mensen uit een religie, **kerndoel 51**: de leerlingen leren jaartallen voor begin en einde van gebeurtenissen toepassen en **kerndoel 32/33**: symmetrie.
- ◆ De leerling weet wat het begrip spiegelen betekent, kan gespiegelde vormen herkennen in afbeeldingen ze toepassen in een werkstuk.
- ◆ De leerling kan ingewikkelde vormen uit papier knippen waaronder de herhaling van vormen, symmetrische vormen en openingen binnenin een vorm.
- ◆ De leerling kan in korte tijd een aantal vormvarianten knippen passend bij het opgegeven onderwerp.

Materiaal

Je hebt nodig voor knippen/plakken papier:

- papier; wit, gekleurd of bewerkt, A4 formaat (voor de vormen)
- papier, wit of gekleurd (voor de achtergrond)
- schaar
- lijm

Je hebt nodig voor onderzoek:

- (kopieer)papier
- schaar
- groot vel gekleurd papier om de geknipte vormen op te leggen

Bijzonderheden:

- Zorg als aanvulling eventueel ook voor het materiaal in de kleur goud.

En verder

Op Wikipedia vind je met de zoekterm Nicolaas van Myra veel informatie over de oorsprong van het Sinterklaasfeest.

De les in fases

Oriënteren

1. Bespreek het vormdoel.
2. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
3. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Wat hebben deze twee foto's met elkaar te maken? [Sinterklaas is gebaseerd op bisschop Nicolaas van Myra die aan het begin van de vierde eeuw na Christus in Klein-Azië (Turkije) leefde. De bisschop werd heilig verklaard en is de hoofdpersoon in tal van legenden. Sinterklaas heeft daardoor de kenmerken van een bisschop].
 - Een van die kenmerken is de mijter. Maar het zint de Sint niet, dat hij altijd dezelfde mijter op heeft.
 - Kijk maar eens naar deze mijters. Welke overeenkomsten en verschillen zie je als je naar de vorm van de mijter kijkt? [Overeenkomsten: langgerekte vorm, recht van onder, ergens in het midden breder en taps toelopend, ze hebben allemaal versiering. Verschillen: de vorm is hoekiger of ronder, de plaats waar de knik zit is lager of hoger, de vormen van de versiering verschillen in hoekige/ronde vormen, veel/weinig versiering, ornamenten/letters/lijnen].
 - Behalve een hippe mijter, wil Sinterklaas ook een nieuw model baard en snor. Welke verschillen zie je hier? [Baard, snor en haar los van elkaar/met elkaar verbonden, lengte van baard en snor, recht/krullend haar, kleur van het haar].
4. Bespreek de opdracht.
5. Leg de werkwijze knippen/plakken papier uit. Doe de techniek zelf voor, toon het filmpje of herhaal kort de inhoud.

Onderzoeken

1. Geef leerlingen de tijd om te onderzoeken wat ze willen maken.
2. Ze doen dat door individueel of in groepjes het knipspel te spelen. Opdracht is om zoveel mogelijk verschillende soorten mijters te knippen.
3. Gebruik eventueel de bouwsteen onderzoek. Toon het filmpje, leg zelf uit of herhaal kort de informatie.
4. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
 - Ik zie dat je het lastig vindt om gespiegelde vormen te knippen. Zal ik het nog eens voordoen?
 - Deze opening in het papier is heel netjes gemaakt. Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?
 - Hoe kun je deze vorm spiegelen?
 - Ik zie dat je het lastig vindt om een gespiegelde vorm te maken. Zal ik het nog een keer voordoen?
 - Dat zijn al een aantal goede mijters. Kun je er nog meer maken? Kijk anders om je heen en laat de voorwerpen in je klas je inspireren voor een nieuwe vorm.
5. Houd eventueel aan het eind van het onderzoek een tussentijdse beschouwing; in groepjes of klassikaal. Je kunt hiervoor de nabeschouwsingsvragen onderzoek gebruiken.

Uitvoeren

1. Wanneer er voldoende mijters zijn gemaakt, werken de leerlingen één van hun knipsels verder uit.

Evalueren

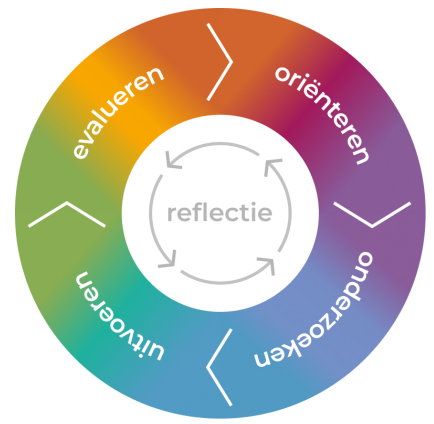
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ Welke Sinterklaas vind je heel hip? Waarom?
Welke Sinterklazen zouden elkaars hulpje kunnen zijn? Leg eens uit.
- ◆ In welk werk zie je gespiegeld (symmetrische) vormen? Wijs eens aan.
In welk werk zie je asymmetrische vormen? Leg eens uit.
- ◆ Wijs eens een werkstuk aan waarin veel verschillende kniptechnieken zijn gebruikt. Welke zijn dat?
Wijs eens een techniek aan die je nog niet eerder had gezien? Voor welke vorm is deze techniek gebruikt? Past dat bij de vorm? Waarom?
- ◆ Hoeveel ideeën heb je met je groepje bedacht?
Welk idee is door meerdere groepjes bedacht? Welk idee is uniek?
Welk idee spreekt je het meeste aan en waarom?

Spelen met lesfasen en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

- knippen/plakken papier
- schilderen met (water)verf
- tekenen met oliepastel, viltstift, (kleur)potlood